

Znióváralja fölött sütött a nap

2013 április 27. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

A Túróci-medencében, Znióváralja felé közeledve már messzir?l látni egy kiugró dombon álló templomot. Nyilván oda kell mennem, ha a volt premontrei kolostort le akarom fényképezni.

De amikor a dombról lejöttünk, a faluban megtudtuk, hogy a volt kolostor a falu közepén található. Ott is áll

csöndes elhagyatottságban: iskolaként m?ködik, vagy m?ködött, de belülr?l nem láthattuk, mert hétvégén minden zárva volt.

Azt tudtam, hogy alapítását *IV. Bélának* köszönheti, aki erre menekült a muhi csata után. (Innen száguldott is tovább, mert a tatárok végig a nyomában voltak.) A történész, *Pauler Gyula* a következ?ket írja err?l a helyr?l és IV. Béláról: "Mint a süllyed? hajó kapitánya, ki tudja és érzi kötelességét, a tatárok ellen mindent megtett... Azt a hidegvért, azt a bátorságot, amit a csatában elvesztett, most sokkal nehezebb, sokkal válságosabb helyzetben, mint a tatárok nyílzáporában, dárdái közt, teljesen visszanyerte.



Felhasználta azt az er?t, mely még a magyar nemzetben, a magyar államszervezetben élt, s?t, fejlesztette. Els? gondja természetesen a védelem volt, a hirtelen rászakadható tatárveszedelem ellen. S e kérdésben legel?ször mindenkinek szemébe ötlött az a körülmény, hogy a tatárok a kissé meger?sített, valamire való magasabb helyen fekv? várakat nem vehették be, és így bennök sok ember, sok vagyon menekült meg a biztos elpusztulástól. De Magyarországon ilyen vár alig volt; azért Németországban nem is csodálkoztak nagyon, hogy a tatárok az országot oly gyorsan elárasztha tták. Ennek a hiánynak pótlása volt tehát IV. Bélának els? gondja, s kezdett a nép védelmére, az ország biztosítására várakat építeni, másokat, urakat és más híveket alkalmas helyen adományozásával várak építésére serkenteni... Egy-két évtized alatt számos vár keletkezett országszerte, melyek alkalmasabbak az ellentállásra, mint azok a föld- vagy sárfészkek, amelyeket eddig váraknak neveztek. Mindjárt a tatárdúlás után a Turócz völgyében *Ivánkafia András*, ki a Sajónál IV. Béláért életét kockára tette, fölépítette a Znio nev? magaslaton a túróci várat, melyet hébe-hóba Turul várának is neveztek, s az els? telet a tatárdúlás után IV. Béla itt töltötte."

Azitt látható kép Znióváralján készült, de nem a várat és nem is a kolostort mutatja. Hanem azt a helyet, amit idefelé jövet rögtön észrevettünk, s ahonnan az egész völgy, az egész medence jól belátható. Ezért már messzir?l látnánk IV. Bélát és kíséretét is, ha ? épp erre vágtatna a lován. De látnánk azt a lovas futárt is, aki az itt tartózkodó királynak 1243. január 29-én meghozta a hírt Segesdr?l, hogy lánya, Margit megszületett.

Móser Zoltán - Új Ember



Ajánló